

Andra unga förmågebegränsade för etablering (AFFE)

Syfte

Att på ett strukturerat sätt få reda på om ungdomar mellan 19–29 år med aktivitetsersättning samt ungdomar i samma ålderskategori som har nedsatt arbetsförmåga med minst en fjärdedel på grund av sjukdom men inte har aktivitetsersättning med ett förstärkt stöd under en avgränsad tid har möjlighet att ta ett arbete/påbörja studier eller ta del av ett fortsatt fördjupat samarbete mellan Samordningsförbundet Skåne Nordosts parter (framförallt Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen), samt få klarlagt vilka behov det i så fall är förknippat med.

Bakgrund/sammanhang

Försäkringskassan har enligt socialförsäkringsbalken ett generellt ansvar för att rehabiliteringsbehovet klarläggs för en försäkrad som drabbats av sjukdom eller skada och att de åtgärder som behövs för en effektiv rehabilitering vidtas. Försäkringskassan ska undersöka om den försäkrade helt eller delvis kan försörja sig själv genom arbete efter medicinsk behandling, medicinsk eller social rehabilitering och arbetslivsinriktad rehabilitering. Syftet med rehabiliteringen, är att den försäkrade ska få tillbaka arbetsförmågan och förutsättningar att försörja sig själv genom förvärvsarbete. När det finns förutsättningar för rehabilitering, ska Försäkringskassan samordna och utöva tillsyn över de insatser som behövs. Det är Försäkringskassans samordningsuppdrag.

Försäkringskassan handlägger bl.a. aktivitetsersättningsärenden för ungdomar mellan 19–29 år, som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning under minst ett år samt ärenden där ungdomar i samma ålderskategori har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom men inte uppbär aktivitetsersättning. Under tiden en ungdom har aktivitetsersättning eller nedsatt arbetsförmåga med minst en fjärdedel på grund av sjukdom men inte uppbär ersättning i form av aktivitetsersättning, utreder Försäkringskassan om hans/hennes möjligheter till rehabilitering har förbättrats och om arbetsförmågan har förändrats. Ofta ger den utredningen goda förutsättningar för bedömning av rehabiliteringsmöjligheter och/eller arbetsförmåga.

Problembeskrivning

Trots Försäkringskassans utredningsarbete kring ungdomar med aktivitetsersättning och kring ungdomar i samma ålderskategori som inte uppbär aktivitetsersättning men vars arbetsförmåga är nedsatt med minst en fjärdedel på grund av sjukdom, kan det vara svårt att avgöra möjligheterna till arbete eller rehabilitering via ordinarie arbetsmetoder. För en del av de här personerna finns behov av en "mjukare" övergång till ett fördjupat samarbete mellan framförallt Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Målgrupp för insatsen

- personer mellan 19–29 år som beviljats aktivitetsersättning på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning samt
- personer i samma ålderskategori som har nedsatt arbetsförmåga med minst en fjärdedel på grund av sjukdom men inte uppbär aktivitetsersättning

som har bedömts ha behov av en "mjukare" övergång till ett fördjupat samarbete mellan framförallt Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Tidsplan

Uppstart beräknas till januari 2014. Processtiden beräknas till 3 år.

Processägande

Försäkringskassan är processägare, men AFFE-processen drivs i samverkan med Arbetsförmedlingen.

Process/aktiviteter

AFFE-deltagare identifieras av Försäkringskassans personliga handläggare utifrån behov av en samordnad/verksamhetsöverskridande rehabiliteringsprocess i syfte att nå arbete/studier eller ta del av ett fortsatt fördjupat samarbete mellan Samordningsförbundets Skåne Nordost parter (framförallt Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen).

I den här processen kommer SESAM-handläggare (se beskrivning i slutet av dokumentet) utifrån Supported Employment-metodiken att vara den röda tråden för personer, som är aktuella för processen. Max 15 deltagare per SESAM-handläggare kan delta i processen samtidigt. Tid för deltagande i processen kan vara upp till 18 månader.

Aktivitet	Ledtider	Ansvar
<p>1. Avstämningsmöte</p> <p>När Försäkringskassan identifierat en person i enlighet med målgruppsbeskrivningen kallar de till avstämningsmöte där de och Arbetsförmedlingen alltid deltar tillsammans med personen i fråga. Andra viktiga personer kan också delta och komma från t.ex. kommunen och/eller vården. Var avstämningsmötet ska hållas får bedömas från fall till fall.</p> <p>På mötet ska en första bedömning göras av om personen bedöms ha en förmåga att klara processen och därmed förhoppningsvis nå arbete/studier eller ett fördjupat samarbete på sikt. Bedöms personen inte ha sådan förmåga avslutas processen här.</p>	<p>Inom 4 veckor från det att Försäkringskassan identifierat en person.</p>	<p>Försäkringskassan initierar och dokumenterar avstämningsmötet, samt skickar mötesdokumentationen till mötesdeltagarna.</p>
<p>2. Kartläggning/3. Arbete/4. Studier/5. Behovsbedömning</p> <p>Här görs en bedömning av om personen ska gå mot arbete eller studier. I samband med detta görs också en bedömning av vilka behov personen har för att klara processen.</p> <p>I denna del av processen klargörs även vilken typ av plats som kan bli aktuell eller vilket program som kan behövas. I samtliga fall behöver besök på planerad plats göras och information lämnas.</p>	<p>Kartläggning och behovsbedömningen ska ske inom 6 veckor från det att avstämningsmöte skett.</p>	<p>Resurser i processen från Af kallar till kartläggning .</p>
<p>6. Plats</p> <p>Om bedömningen ovan mynnar ut i att personen ska gå mot arbete, startas arbetet</p>	<p>Inom 8 veckor från det att</p>	<p>Resurser i processen</p>

Aktivitet	Ledtider	Ansvar
<p>med att hitta en (arbets-)plats för det (ackvirering). Plats kan t.ex. finnas inom kommunen, Region Skåne, sociala företag eller privata företag.</p> <p>När plats hittas ska arbetsplatsen informeras om förutsättningarna och Arbetsförmedlingen ska fråga om möjligheten till arbete och lämna information om deltagaren (med dennes samtycke) och om de möjligheter en arbetsgivare har vid eventuell anställning. Om behov av anpassning finns, görs den utifrån behovsbedömningen och i samråd med arbetsplatsen. Uppföljning på arbetsplatsen ska ske kontinuerligt av dem som jobbar i processen.</p>	<p>behovsbedömningen är gjord.</p>	<p>från Af och Fk.</p>
<p>7. Program</p> <p>3. Om bedömningen är att förberedande program behövs ska behovsbedömningen visa vad de i så fall består i. Här kan finnas möjlighet att handla upp från redan befintliga program t.ex. via Arbetsförmedlingen. Målet är dock att efter program gå vidare till en arbetsplats.</p>	<p>Inom 4 veckor från det att behovsbedömning är gjord.</p>	<p>Resurser i processen från Af och Fk.</p>
<p>8. Studieinformation</p> <p>4. Om det är aktuellt med studier ska förutsättningarna för studier utredas och kontakter ska tas direkt med skola alternativt med studie-/yrkesvägledare.</p>	<p>Inom 4 veckor från det att behovsbedömningen är gjord.</p>	<p>Resurser i processen från Af och Fk.</p>
<p>9. Avstämningsmöte inklusive slutdokumentation alternativt behovsbedömning</p> <p>Om det i samband med uppföljning visar sig finnas behov av gemensamt avstämningsmöte under tiden i processen ska möte hållas. Ny behovsbedömning kan göras om det behövs. Det kan t.ex. ske om det är aktuellt med anställning eller inför start av studier.</p> <p>I samband med deltagarens avslut i processen görs en slutdokumentation. Då görs också en bedömning om deltagaren ska gå vidare till ett fördjupat samarbete mellan AF/FK.</p> <p>På avstämningsmöte kan (förutom resurserna som arbetar i processen) representanter för andra verksamheter som är viktiga för bedömningen delta tillsammans med deltagaren.</p>	<p>Inom 4 veckor från det att behovsbedömning är gjord.</p>	<p>Resurser i processen från Af och Fk.</p>

Resultat och effektmål

Målet är att processen ska avslutas med att deltagaren får arbete eller börjar studera alternativt att det finns ett bra underlag för att bedöma personens förutsättningar för att ta del av det fördjupade samarbetet mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen (se bilaga).

Beskrivning SESAM-handläggare

Med SESAM-handläggare avses en AFFE-medarbetare från Arbetsförmedlingen, som arbetar utifrån Arbetsförmedlingens Supported Employment-metodik. En SESAM-handläggare följer deltagaren genom hela processen och ska ses som en resurs för både deltagaren och övriga aktörer i processen. En SESAM-handläggare har beslutsbefogenheter när det gäller eventuella programbeslut och bidrag vid anställning.

Parallell informationsinsats

Som en parallell process ska löpa en process som innehåller informationsinsatser till bl.a. kommunala handläggare, personliga ombud, goda män och föräldrar/anhöriga. Resurserna för att hålla i denna parallellprocess bör vara samma som för "huvudprocessen".

Övrigt gällande information

Processägaren står för all extern information tillsammans med de samverkande verksamheterna. Alla förfrågningar om information ska gå till processägaren men planeras tillsammans med samverkansparterna.

Budget

Utgångspunkten är 2.0-tjänst för handläggare från Arbetsförmedlingen och 1.5-tjänst (fördelat på en 1.0-tjänst och en 0.5-tjänst) för personlig handläggare från Försäkringskassan. Processmedarbetarna ska arbeta över hela Samordningsförbundets Skåne Nordost område. Det har lagts till en summa för resor och utbildning. Till detta kommer även upphandling av extern utvärdering av processen.

	År 1	År 2	År 3	Summa
Arbetsförmedlingen	1 000 800	1 000 800	750 600	2 752 200
Försäkringskassan	750 600	750 600	500 400	2 001 600
Processamordnare 0.5-tjänst + lokal/kontor	350 000	350 000	350 000	1 050 000

Resor	100 000	100 000	100 000	300 000
Utvärdering (engångsbelopp fördelat över projekttiden)	40 000	40 000	40 000	120 000
Workshop (ett tillfälle per termin)	20 000	20 000	20 000	60 000
Summa	1 911 400	1 911 400	1 411 000	5 233 800

Förklaring till beräkning av lönesumma är en lön för heltid på 30 000 kr + tillägg för PO (39 %), vilket ger 11 700 kr i PO och en totalkostnad om 41 700 kr/månad. Det ger en helårskostnad för lön på 500 400 kr. Samma beräkningsgrund har använts för Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Kostnaden för processamordnaren innefattar utöver en lönekostnad för halvtid (0.5 tjänst) kostnad för lokal/kontor.

Beräkningen för resekostnader grundar sig på prenumeration av två st. Toyota Aygo 1.0 VVT-i, klassad som miljöbil samt en beräknad körsträcka om 1 500 mil per år/bil inklusive bränsle.

Gemensam kompetensutveckling

Gemensam kompetensutveckling och kompetensöverföring från UFFE-processen till AFFE ses som en viktig del både för samordningsförbundet och för verksamheterna. En del av den gemensamma kompetensutvecklingen bör bestå i gemensam utbildning i processkartläggning, för att säkra kvaliteten i verksamheten. En annan del bör bestå i processrelevanta föreläsningar och/eller workshops.

Styrgrupp

Till AFFE-processen kopplas en styrgrupp bestående av representanter för de verksamheter som ingår i eller berörs av processen. Processägaren är sammankallande och ansvarar för mötesdokumentation. Representant för Samordningsförbundet Skåne Nordost är ständigt adjungerad till styrgruppen, liksom processamordnaren.

Styrgruppen ska träffas fyra ggr/år år 1. Vid det avslutande styrgruppsmötet år 1 bestäms hur styrgruppens kommande mötesfrekvens ska se ut. Styrgruppen ska dock åtminstone träffas två ggr/år år 2 och år 3.

Styrgruppen ska arbeta fram en gemensam rutin för hantering av brådskande frågeställningar och för hur processrelaterade frågor som rör den egna verksamheten ska ske.

Om det är möjligt ska styrgruppsmötena för AFFE hållas tillsammans med UFFE-processens styrgruppsmöten.

Utvärdering/uppföljning av projektet

Projektet bör utvärderas.

Utöver utvärderingen som omnämns ovan, ska SUS "sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet" användas.

Implementering i ordinarie verksamhet

Implementeringsarbetet kommer att ha fokus på att helt eller delvis implementera de samverkansfördelar, som väntas bli tydliga under processtiden i det ordinarie arbetet hos respektive verksamhet. Styrgruppens representanter har i uppdrag att driva implementeringsfrågor i sin respektive organisation och åiterrapportera till styrgruppen.

Varje part ansvarar för att sprida kunskap och löpande informera om AFFE-processen inom den egna organisationen.

Övrigt

Parterna ska utse en processamordnare, som lånas ut till och finansieras av Samordningsförbundet Skåne Nordost, men behåller sin anställning hos den ordinarie arbetsgivaren.

Processamordnaren har bl.a. till uppgift att säkra kompetensöverföring från UFFE-medarbetarna till AFFE, att följa att arbetet i AFFE sker i enlighet med processbeskrivningen och att fungera som ett stöd för processmedarbetarna.

Behov av processamordnare bedöms föreligga från processtart och åtminstone 1,5 år framåt. Därefter får processamordnarens roll och funktion utvärderas och ställningstagande till eventuell förlängning får tas av processägaren i samråd med styrgruppen.

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för AFFE-processen finns följande förväntningar på processmedarbetarna:

- de har förmåga och vilja att samarbeta verksamhetsöverskridande

- de följer processbeskrivningen och arbetar i enlighet med den
- de har förmåga att arbeta strukturerat och resurseffektivt, **t.ex. genom att:**
 -) planera och genomföra möten gemensamt,
 -) planera och genomföra gemensamma uppföljningar med deltagarna på deras praktikplatser åtminstone var tredje månad,
 -) planera och genomföra möten med hänsyn till geografiska förutsättningar (flera möten i samma område för att så långt möjligt undvika att "onödig" tid läggs på resor),
 -) avsätta fasta dagar/tider för processgemensamt arbete och
 -) avsätta fasta dagar/tider för dokumentation.

12–18 månader in i processen kommer en separat uppföljning av inflödet och målgruppen till AFFE att göras. Syftet med den uppföljningen, är att säkerställa ett fortsatt deltagarinflöde och att uppmärksamma eventuella behov av förändringar i målgruppen. Skulle uppföljningen visa, att det finns behov av att förändra eller utvidga målgruppen kan äskande om ytterligare medel eller ett minskat finansieringsbehov under processtiden komma i fråga.